

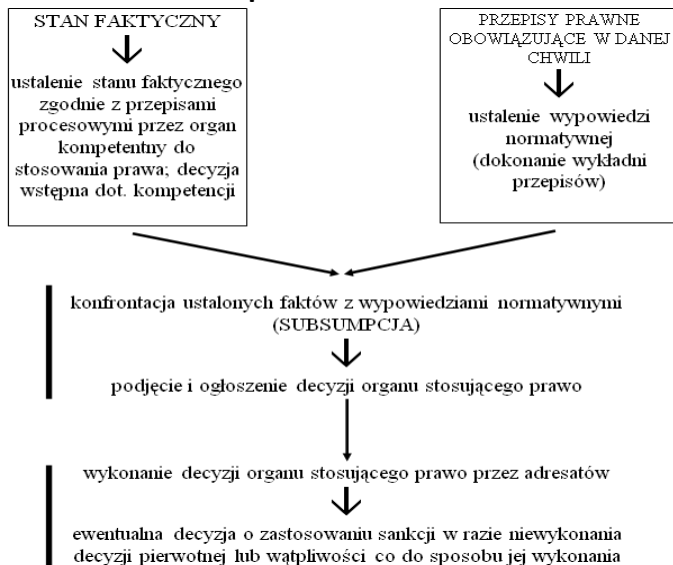
STOSOWANIE PRAWA. WYKŁADNIA PRAWA.

Zagadnienia:

- 1) realizowanie prawa: przestrzeganie, wykonywanie, stosowanie)
- 2) proces stosowania prawa
- 3) wykładnia prawa – rodzaje ze względu na dokonujący podmiot; metody wykładni

Realizowanie prawa – postępowanie adresata normy zgodnie ze wzorem oraz w okolicznościach wskazanych w tejże normie		
PRZESTRZEGANIE PRAWA świadoma realizacja obowiązku określonego w normie prawnej dotyczy nakazu albo zakazu ma charakter całkowicie niewładczy	WYKONYWANIE PRAWA świadoma realizacja uprawnień określonych w normie prawnych świadoma realizacja uprawnień przez adresatów nie będących organami władzy publicznej	STOSOWANIE PRAWA świadoma realizacja kompetencji , jeżeli adresatem normy jest organ władzy publicznej

Proces stosowania prawa

WYKŁADNIA PRAWA

wykładnia prawa to interpretacja (wyjaśnienie, wytłumaczenie, ustalenie) znaczenia zawartej w przepisie normy

Wykładnia prawa jest to operacja myślowa odpowiadająca na pytania:

- jakie normy zawarte są w interpretowanym tekście?
- co one znaczą?

Interpretacja prawa to nie tylko ustalanie sensu przepisów prawa, lecz ustalenie konsekwencji norm zakodowanych w tekście prawnym. Nie wszystkie normy ujawniają się od razu po lekturze przepisów prawnych. Często należy przemyśleć sens tekstu prawnego, porównać go z innymi tekstami.

Rodzaje wykładni ze względu na podmiot

- ☞ **AUTENTYCZNA** — może wiązać wszystkie podmioty w państwie; dokonuje jej organ, który ustanowił przepis; przykładem wiążącej wykładni autentycznej są definicje legalne, kiedy to ustala się specyficzne znaczenia pojęć w akcie prawnym;
- ☞ **LEGALNA** – wykładnia powszechnie obowiązująca dokonywana przez podmiot wskazany przez prawo (np. Trybunał Konstytucyjny do 1997 r.); obecnie w prawie polskim nie ma takiego organu
- ☞ **PRAKTYCZNA (OPERATYWNA)** — dokonywana przez podmioty stosujące prawo, w szczególności sądy; wiąże tylko w konkretnej sprawie
- ☞ **DOKTRYNALNA** — nie ma charakteru władczego, jej istota polega na tym, że dokonują jej podmioty nie mające kompetencji wiązania swymi ustaleniami innych podmiotów (naukowcy specjaliści); ma charakter opiniotwórczy;
- ☞ **„POTOCZNA”** — dokonywana przez każdego zastanawiającego się nad przestrzeganiem prawa.

METODY DOKONYWANIA WYKŁADNI

1) metoda językowa

przepisy redagowane są w języku „potocznym”
 należy wybrać najbardziej oczywiste znaczenie danego słowa

2) metoda systemowa

interpretacja w oparciu o kontekst interpretowanych przepisów
 normy powinny być wykładane zgodnie z zasadami prawa, zwłaszcza z tymi wyrażonymi w Konstytucji
 zgodność z wiążącymi normami prawa międzynarodowego, zwłaszcza prawa UE
 spójność i zupełność systemu prawa – nie wolno prowadzić do sprzeczności w prawie i dopuszczać do luki w prawie
 przepisy trzeba interpretować z punktu widzenia ich usytuowania w systematyce aktu normatywnego

3) wykładnia funkcjonalna (celowościowa)

interpretacja w oparciu o cel regulacji (tzw. *ratio legis*)
 należy brać pod uwagę powszechnie obowiązujące normy moralne, zasady sprawiedliwości i słuszności
 trzeba brać pod uwagę konsekwencje społeczne i ekonomiczne interpretacji
 niedopuszczalna w prawie karnym i podatkowym